ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

8. září 2005 *

Ve věci C-40/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Korkein oikeus (Finsko) ze dne 30. ledna 2004, došlým Soudnímu dvoru dne 3. února 2004, v trestním řízení proti

Syuichi Yonemotovi

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení P. Jann, předseda senátu, K. Lenaerts, J. N. Cunha Rodrigues (zpravodaj), E. Juhász a M. Ilešič, soudci,

generální advokát: L. A. Geelhoed,
vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. ledna 2005,

* Jednací jazyk: finština.

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Syuichi Yonemota P. Jänttim, asianajaja,

— za Virallinen syyttäjä (státní zastupitelství) J. Kivistö, prokurátorkou u soudu prvního stupně v Helsinkách,

— za finskou vládu T. Pynnä, jako zmocněnkyní,

— za francouzskou vládu G. de Berguesem a R. Loosli-Surrans, jako zmocněnci,

— za Komisi Evropských společenství B. Schimou a P. Aaltem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 10. března 2005,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/37/ES ze dne 22. června 1998 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení (Úř. věst. L 207, s. 1; Zvl. vyd. 13/20, s. 349), jakož i článků 28 ES a 30 ES.

2 Tato žádost byla podána v rámci trestního řízení zahájeného proti S. Yonemotovi, zástupci dovozce strojního zařízení, které způsobilo jednomu z jeho uživatelů pracovní úraz vedoucí k těžkým zraněním.

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Směrnice 98/37 stanoví základní požadavky, které musí strojní zařízení splňovat v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Nahrazuje a kodifikuje několikrát pozměněnou směrnici Rady 89/392/EHS ze dne 14. června 1989 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení (Úř. věst. L 183, s. 9).

4 Článek 2 odst. 1 a 2 směrnice 98/37 stanoví:

„1. Členské státy přijmou všechna nezbytná opatření, aby strojní zařízení nebo bezpečnostní součásti, na něž se vztahuje tato směrnice, mohly být uváděny na trh a do provozu pouze tehdy, neohrozí-li zdraví a bezpečnost osob, [...], jsou-li náležitě instalována a udržována a jsou-li používána k určeným účelům.

2. Tato směrnice se netýká oprávnění členských států, v souladu se Smlouvou, ukládat takové požadavky, jež mohou pokládat za nezbytné, aby osoby, zvláště pak dělníci, byly chráněny při používání těchto strojních zařízení nebo bezpečnostních součástí, za předpokladu, že to neznamená změnu strojního zařízení a bezpečnostní součásti způsobem neuvedeným v této směrnici."

5 Podle článku 3 této směrnice:

„Strojní zařízení a bezpečnostní součásti, na které se vztahuje tato směrnice, musí splňovat základní požadavky týkající se ochrany zdraví a bezpečnosti uvedené v příloze I."

6 Článek 4 odst. 1 uvedené směrnice upřesňuje:

„1. Členské státy nesmějí na svém území zakazovat, omezovat nebo bránit uvádění na trh a do provozu těch strojních zařízení nebo bezpečnostních součástí, které splňují ustanovení této směrnice."

7 Podle čl. 5 odst. 1 a 2 téže směrnice:

„1. Členské státy pokládají za vyhovující všem ustanovením této směrnice včetně postupů pro posuzování shody podle kapitoly II:

— strojní zařízení opatřená označením CE a ES prohlášením o shodě podle přílohy II části A,

— bezpečnostní součásti opatřené ES prohlášením o shodě podle přílohy II části C.

Pokud nejsou k dispozici harmonizované normy, členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zúčastněné strany byly informovány o existujících vnitrostátních normách a technických specifikacích, které pokládají za důležité nebo užitečné pro správnou realizaci základních požadavků na ochranu zdraví a na bezpečnost, uvedených v příloze I.

2. Pokud se vnitrostátní norma přejímající harmonizovanou normu zveřejněnou v *Úředním věstníku Evropských společenství* vztahuje na jeden nebo na několik základních požadavků na bezpečnost, platí předpoklad, že strojní zařízení nebo bezpečnostní součásti vyrobené v souladu s touto normou splňují příslušné základní požadavky.

Členské státy zveřejní odkazy na vnitrostátní normy použité pro přejímání harmonizovaných norem.

[...]"

8 Článek 7 směrnice 98/37 stanoví:

„1. Shledá-li členský stát, že:

— strojní zařízení opatřené označením CE

nebo

— bezpečnostní součásti opatřené ES prohlášením o shodě,

užívané v souladu s jejich určeným účelem mohou ohrozit bezpečnost osob [...], přijme veškerá vhodná opatření pro stažení těchto strojních zařízení nebo bezpečnostních součástí z trhu nebo pro zákaz jejich uvádění na trh nebo do provozu či omezení jejich volného pohybu.

Členský stát neprodleně uvědomí Komisi o takovém opatření a uvede důvody svého rozhodnutí [...]

[...]

3. Jestliže je:

— strojní zařízení, které nesplňuje požadavky, opatřeno označením CE,

— bezpečnostní součást, která nesplňuje požadavky, opatřena ES prohlášením o shodě,

přijme příslušný členský stát vhodná opatření proti tomu, kdo výrobek tímto označením opatřil nebo kdo vydal toto prohlášení, a uvědomí Komisi a ostatní členské státy.

[...]"

9 Článek 8 uvedené směrnice stanoví:

„1. K osvědčení shody strojních zařízení a bezpečnostních součástí s touto směrnicí musí výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce usazený ve Společenství vypracovat pro všechna vyrobená strojní zařízení a bezpečnostní součásti ES prohlášení o shodě podle vzoru uvedeného v příloze II části A, případně části C.

Výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce usazený ve Společenství kromě toho opatří stroj označením CE.

2. Před uvedením na trh výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce usazený ve Společenství:

[...]

b) předloží vzorek strojního zařízení k ES přezkoušení typu podle přílohy VI pro strojní zařízení, která jsou uvedena v příloze IV, která však nejsou vyrobena podle norem uvedených v čl. 5 odst. 2 nebo která jsou podle nich vyrobena pouze částečně nebo pro něž takové normy neexistují;

[...]

4. [...]

Použije-li se odst. 2 písm. b) [...], je ES prohlášením o shodě potvrzena shoda se vzorkem, který byl podroben ES přezkoušení typu.

[...]"

10 Příloha I bod 1.7.3 směrnice 98/37 stanoví, že každé strojní zařízení musí být označeno čitelně a nesmazatelně a musí obsahovat minimálně tyto údaje: jméno a adresu výrobce, označení CE, označení série nebo typu, výrobní číslo, pokud existuje, a rok výroby. Podle téhož bodu musí dle své povahy strojní zařízení obsahovat rovněž všechny informace podstatné pro jeho bezpečné používání (například rychlost otáčení, atd.).

11 Příloha I bod 1.7.4 písm. a) až d) této směrnice stanoví:

„a) Každé strojní zařízení musí být opatřeno návodem k používání [...].

b) Návod k používání musí být vypracován výrobcem nebo jeho zplnomocněným zástupcem usazeným ve Společenství v jednom z jazyků Společenství. Při uvádění do provozu musí být každé strojní zařízení opatřeno překladem návodu v jazyku nebo jazycích země, kde se má strojní zařízení používat, a návodem k používání v původním jazyku. Tento překlad musí vypracovat buď výrobce, nebo jeho zplnomocněný zástupce usazený ve Společenství, nebo osoba uvádějící strojní zařízení do dané jazykové oblasti. [...]

c) Návod k používání musí obsahovat nákresy a schémata nezbytná pro uvedení do provozu, pro údržbu, inspekci, kontrolu správného fungování, případně i pro opravu strojního zařízení, a veškeré užitečné pokyny, zejména s ohledem na bezpečnost.

d) Jakákoli dokumentace popisující strojní zařízení nesmí být v rozporu s návodem k používání, pokud jde o hlediska bezpečnosti. [...]“

12 Příloha II A směrnice 98/37 upřesňuje:

„ES prohlášení o shodě musí obsahovat následující údaje:

— jméno a adresu výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce usazeného ve Společenství [...],

— popis strojního zařízení [...],

— všechna příslušná ustanovení, jimž strojní zařízení vyhovuje,

— případně jméno a adresu oznámeného subjektu a číslo certifikátu ES přezkoušení typu,

[...]

— případně odkaz na harmonizované normy,

— případně použité vnitrostátní normy a technické specifikace,

— údaje o totožnosti osoby oprávněné se podepsat za výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce usazeného ve Společenství."

13 Podle poznámky pod čarou na první straně přílohy II A uvedené směrnice:

„[ES prohlášení o shodě] musí být vypracováno ve stejném jazyce jako originál návodu k používání [...], a musí být napsáno buď na stroji nebo tiskacími písmeny rukou. Musí být opatřeno překladem do jednoho z úředních jazyků země, v níž má být strojní zařízení používáno. Tento překlad musí být vyhotoven za stejných podmínek, jaké platí pro překlad návodu k používání."

Vnitrostátní právní úprava

14 Článek 40 zákona o bezpečnosti v práci (työturvallisuuslaki), ve znění platném v době rozhodné z hlediska skutečností původního sporu, stanoví následující:

„Výrobce, dovozce nebo prodejce strojního zařízení, nástroje nebo jiného technického vybavení, nebo jakákoli jiná osoba, která takový předmět převádí za účelem jeho uvedení na trh nebo použití, má povinnost ohledně této věci dbát na to, aby:

1) tento předmět, při jeho použití pro určený účel, nepředstavoval během svého uvedení na trh nebo dodání za účelem použití v této zemi nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví;

2) byl navržen, vyroben a případně ověřen v souladu se specifickými na něho se vztahujícími ustanoveními a předpisy; a

3) byl vybaven bezpečnostními prostředky nezbytnými pro jeho obvyklé použití, jakož i označeními a dalšími znaky osvědčujícími jeho soulad s normami.

Předmět musí být dodán s vhodnými pokyny pro jeho instalaci, používání a údržbu. Tyto pokyny musí případě zahrnovat údaje o čištění předmětu a jeho obvyklých opravách a seřízení a o postupech, které je třeba dodržet v případě běžných poruch. Řešení bezpečnostních opatření musí zohledňovat tyto úkoly."

15 Podle finského trestního zákona může být úmyslné nebo nedbalostní porušení těchto ustanovení trestně postiženo jako porušení bezpečnosti v práci, usmrcení z nedbalosti, nedbalostní ublížení na zdraví, usmrcení způsobené hrubou nedbalostí nebo ublížení na zdraví způsobené hrubou nedbalostí.

16 Mimo tyto trestní sankce zakládá porušení povinností stanovených v článku 40 zákona o bezpečnosti v práci, na základě zákona o náhradě škody (vahingonkorvauslaki), povinnost nahradit způsobenou škodu.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

17 Společnost Ama-Prom Oy, jejímž generálním ředitelem je S. Yonemoto, je dovozcem strojních zařízení, včetně ohraňovacích lisů. V roce 1995 Ama-Prom Oy dovezla do Finska ohraňovací lis vyrobený ve Francii francouzskou společností Amada Europe a prodala jej finské společnosti Peltitarvike Oy.

18 Při dovozu byl tento ohraňovací lis opatřen označením CE. Výrobce vyhotovil pro toto strojní zařízení prohlášení o shodě, jehož znění je následující:

„The undersigned manufacturer AMADA EUROPE [adresa] certifies that the new below designated equipment: hydraulic press-brake 80.25 type ITS2 n° Series B50412 complies with the regulations applicable to it:

— European Reference: 89/392/EEC Directive

— European Standards: EN 292-1, EN 292-2, EN 294, EN 349, EN 418, EN 457, EN 60204.

The AIF/S, Organism authorized by the act from the Labour Department on 11/08/1992 has granted a type-tested certificate of conformity CE for the machine of the ITS2 type under the number 384-090A-0004-11-94 (n° AIF/S), on 8/11/1994."

19 Helsingin käräjäoikeus (soud prvního stupně v Helsinkách) nicméně v souvislosti s tímto strojním zařízením konstatoval následující skutková zjištění:

— Pokud byl vypínač ovládaný klíčem v pozici 2, strojní zařízení mohlo fungovat v úplném režimu pomocí pedálu.

— Tlak na zařízení pro nouzové zastavení strojního nařízení způsobil pouze vypnutí proudu uvádějícího jej do pohybu, nicméně strojové zařízení zůstalo pod napětím a hydraulická pumpa byla nadále v provozu.

— Tlačítka zařízení pro nouzové zastavení se pod tlakem posunula nejméně o jeden milimetr. Aby bylo dosaženo blokovací pozice, bylo ještě třeba zatlačit páku o několik milimetrů. Zařízení nouzového zastavení bylo tuhé.

— Návod k použití přiložený ke strojnímu zařízení nebyl plně vypracovaný ve finském jazyce. Ovládací panel neodpovídal panelu schematicky zobrazenému v návodu k použití, který byl velmi stručný a vadný na to, aby mohlo být strojové zařízení používáno zcela bezpečně.

— Strojní zařízení obvykle fungovalo prostřednictvím otevřeného nechráněného zařízení uváděného do pohybu pomocí pedálu, a to při vysoké pracovní rychlosti, a to i když nebylo vybaveno jinými ochrannými zařízeními za účelem zabránění poškození rukou kromě bimanuálního ovladače, který nebyl podle pracovních metod přijatých v podniku Peltitarvike Oy obecně používán.

— Zařízení nouzového zastavení bylo používáno pro zastavení strojního zařízení při výměně pracovních destiček, jež byla prováděna prakticky každý den, přičemž nebylo pro tento účel určeno. K zajištění bezpečnosti bylo třeba vypnout proud nebo zvolit nízkou pracovní rychlost pomocí vypínače na klíč umístěného na ovládacím panelu.

20 Dne 17. listopadu 1998 Raine Pöyry, zaměstnanec společnosti Peltitarvike Oy, utrpěl vážný úraz v místě svého pracoviště v okamžiku, kdy pomáhal Urpo Pursiainenovi, mistrovi, vyměnit destičky ohraňovacího lisu dotčeného v původním řízení. Za tímto účelem U. Pursiainen použil zařízení nouzového zastavení, aby byl vypnut proud. Během tohoto kroku se R. Pöyry omylem dotkl nohou pedálu strojního zařízení. Přestože zařízení nouzového zastavení vypnulo proud, dotek pedálu způsobil náhlý tlakový pohyb, kterým bylo R. Pöyrymu useknuto osm prstů, jež se dostaly mezi destičky.

21 Käräjäoikeus, kterému byla věc předložena, odsoudil S. Yonemota k třicetidennímu trestu v podobě pokuty za porušení článku 40 zákona o bezpečnosti v práci a za nedbalostní ublížení na zdraví, a uložil mu ve prospěch R. Pöyryho povinnost nahradit škodu v celkové výši 26 953,80 eur. Tento soud rovněž odsoudil jednatele společnosti Peltitarvike Oy a U. Pursiainena za porušení stejného zákona a za nedbalostní ublížení na zdraví a taktéž jim uložil povinnost náhrady škody R. Pöyryho.

22 V odvolacím řízení potvrdil Helsingin hovioikeus (odvolací soud v Helsinkách) odsouzení S. Yonemota. Tento soud odsoudil S. Yonemota k padesátidennímu trestu v podobě pokuty a k zaplacení celkové částky ve výši 21 908,16 eur z titulu náhrady škody.

23 Käräjäoikeus a hovioikeus měly za to, že S. Yonemoto, jako zástupce dovozce, byl částečně odpovědný za pochybení, která přispěla k úrazu, jehož obětí byl R. Pöyry. Podle těchto soudů měl dovozce povinnost dbát na to, aby dodaná a používaná strojní zařízení byla navržena a vyrobena v souladu s platnými předpisy. Aby byla tato povinnost řádné péče splněna, nestačí, aby bylo strojní zařízení opatřeno označením CE a aby výrobce poskytl písemně záruku, že strojní zařízení je v souladu s platnými normami.

24 S. Yonemoto podal u Korkein oikeus (Nejvyšší soud) dovolání, ve kterém navrhuje zrušení trestních stíhání a odsouzení k náhradě škody, které se ho týkaly. Podpůrně navrhuje snížení trestu a částky náhrady škody, ke kterým byl odsouzen.

25 S. Yonemoto zpochybňuje, že je dovozce povinen sám zabezpečit, aby strojní zařízení bylo navrženo a vyrobeno podle stanovených norem, pokud je toto zařízení opatřeno označením CE a prohlášením o shodě a pokud je přiložen návod k jeho použití a údržbě. S. Yonemoto má za to, že finské správní a soudní orgány nemohou na dovozci vyžadovat, aniž by porušily článek 28 ES, aby přezkoušel ve Finsku strojní zařízení, jež je schválené v jiném členském státu a je opatřeno označením CE. Dovozce musí pouze zajistit, aby výrobce dal osvědčit druh dotčeného strojního zařízení podle norem Společenství oprávněným subjektem, aby dodal uvedené strojní zařízení opatřené označením CE včetně návodu k použití a instrukcí pro údržbu a aby vydal prohlášení o shodě.

26 Vzhledem k nejistotě ohledně otázky, zda je členský stát oprávněn dovozci strojního zařízení uložit povinnost v takovém rozsahu, jak stanoví článek 40 zákona o bezpečnosti v práci, se Korkein oikeus rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jaké jsou s ohledem především na směrnici 98/37 [...] a články 28 a 30 ES meze stanovené právem Společenství pro povinnosti týkající se charakteristických rysů spojených s bezpečností, které může vnitrostátní právní řád uložit dovozci strojního zařízení opatřeného označením CE (nebo jinému subjektu distribučního řetězce)

— před prodejem strojního zařízení, a

— po tomto prodeji?

2) Konkrétněji, vysvětlení je požadováno ohledně následujících bodů:

a) V jakém rozsahu a za jakých podmínek umožňuje právo Společenství v oblasti bezpečnosti uložit dovozci strojního zařízení opatřeného označením CE (nebo jinému subjektu distribučního řetězce) povinnosti jednání nebo kontroly?

b) Má druh nečinnosti v oblasti bezpečnosti v projednávaném případě dopad na posouzení povinností uložených dovozci (nebo jinému subjektu distribučního řetězce) s ohledem na právo Společenství a jakým způsobem?

c) Jsou ustanovení článku 40 zákona o bezpečnosti v práci, uvedená [v bodu 14 tohoto rozsudku], v rozporu, a případně v čem, s právem Společenství, s přihlédnutím k trestněprávním a občanskoprávním důsledkům nedodržení těchto povinností, popsaným [*in extenso* v předkládacím rozhodnutí a shrnutým v bodech 15 a 16 tohoto rozsudku]?"

K předběžným otázkám

Úvodní poznámky

27 Úvodem je třeba připomenout, že v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nepřísluší Soudnímu dvoru rozhodovat o slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů s právem Společenství.

28 Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, aby Soudní dvůr upřesnil jednak povinnosti uložené směrnicí 98/37 a články 28 a 30 ES dovozci strojního

zařízení vyrobeného v jednom členském státu a dovezeného do jiného členského státu a jednak sankce, které může členský stát uložit z důvodu porušení těchto povinností. Je namístě nejprve přezkoumat povinnosti dovozce.

K povinnostem dovozce

29 Je užitečné zdůraznit, že projednávaná otázka se týká pouze situace dovozce z jednoho členského státu, který dováží strojní zařízení vyrobené v jiném členském státu. Podle struktury směrnice 98/37 je třeba tuto situaci odlišit od situace dovozce do Evropského společenství strojního zařízení vyrobeného mimo něj. Předmětem tohoto rozsudku není přezkum posledně uvedené situace.

30 Co se týče časové působnosti směrnice 98/37, z prvního a dvacátého pátého bodu odůvodnění, článku 14 a přílohy VIII B této směrnice vyplývá, že kodifikuje několikrát změněnou směrnici 89/392, a že nemá dopad na povinnosti členských států ohledně lhůt pro provedení a používání posledně uvedené směrnice, jakož i těch, které ji změnily. I když povinnosti uvedené ve věci v původním řízení vyplývají ze směrnice 89/392 nebo z některé ze směrnic, které ji změnily, čl. 14 druhý pododstavec směrnice 98/37 ukládá, že odkazy na zrušené směrnice je třeba chápat jako odkazy na ustanovení v posledně uvedené směrnici.

31 Cílem směrnice 98/37 je podle jejího druhého, šestého, sedmého a devátého bodu odůvodnění zajistit volný pohyb strojního zařízení na vnitřním trhu a splnit závazné

a základní požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví týkající se těchto strojních zařízení nahrazením vnitrostátních certifikačních systémů a systémů osvědčování shody harmonizovaným systémem. Za tímto účelem uvedená směrnice především ve svém článku 3 a v příloze I vyjmenovává základní požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví, které musí splňovat strojní zařízení a bezpečnostní součásti vyrobené v členských státech. Na základě článku 4 téže směrnice členské státy nesmějí omezovat uvádění na trh strojních zařízení, která splňují základní požadavky.

32 Podle článku 5 směrnice 98/37 jsou pokládána za vyhovující všem ustanovením této směrnice ta strojní zařízení, která jsou opatřená označením CE a ES prohlášením o shodě.

33 Článek 8 odst. 1 této směrnice stanoví povinnost výrobce nebo jeho zplnomocněného zástupce usazeného ve Společenství připojit na strojní zařízení označení CE a vypracovat ES prohlášení o shodě.

34 Z dvacátého bodu odůvodnění směrnice 98/37 vyplývá, že obecně jsou odpovědni za osvědčování shody svých strojních zařízení se základními požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví zakotvenými v této směrnici pouze výrobci.

35 Nicméně podle dvacátého prvního bodu odůvodnění uvedené směrnice je pro určité typy strojních zařízení s vyšší mírou rizik žádoucí přísnější postup certifikace. To je případ takových ohraňovacích lisů, jako je ohraňovací lis, který je předmětem původního řízení.

36 Článek 8 odst. 2 písm. b) směrnice 98/37 totiž stanoví, že „před uvedením na trh výrobce [...], pro strojní zařízení, která jsou uvedena v příloze IV, která však nejsou vyrobena podle [harmonizovaných norem], předloží vzorek strojního zařízení k ES přezkoušení typu podle přílohy VI".

37 Ohraňovací lisy jsou uvedeny v příloze IV A bodu 9 směrnice 98/37. Podle informací předložených Soudnímu dvoru byla harmonizační norma týkající se ohraňovacích lisů, tedy norma EN 12622, přijata až v září 2001, tedy po datu úrazu v původním řízení. Z toho vyplývá, že takové strojní zařízení, jako je strojní zařízení dotčené v původním řízení, musí být předloženo k ES přezkoušení typu podle přílohy VI směrnice 98/37.

38 Na základě bodu 1 uvedené přílohy VI provádí ES přezkoušení typu třetí subjekt, nazvaný „oznámený subjekt", který zjišťuje a osvědčuje, že vzor strojního zařízení splňuje ustanovení směrnice 98/37.

39 Podle bodu 2 téže přílohy je výrobce u oznámeného subjektu povinen podat žádost o ES přezkoušení typu, společně s konstrukční a výrobní dokumentací, jakož i se strojním zařízením představujícím vzorek uvažované výroby. Poté, co tento subjekt vydá certifikát ES přezkoušení typu, má výrobce povinnost podle čl. 8 odst. 4 druhého pododstavce směrnice 98/37 a její přílohy II A čtvrté odrážky uvést toto potvrzení v ES prohlášení o shodě, které vyhotovuje pro každé strojní zařízení tohoto typu, a v tomto prohlášení osvědčit, že dotčené strojní zařízení je v souladu s modelem, jenž byl předmětem ES přezkoušení typu.

40 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že strojní zařízení v původním řízení bylo opatřeno označením CE a že výrobce, Amada Europe, vyhotovil pro toto strojní

zařízení ES prohlášení o shodě, které uvádí ES přezkoušení typu orgánem s názvem „AIF/S".

41 Z uvedeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že toto strojní zařízení bylo z několika hledisek nebezpečné i přesto, že bylo opatřeno označením CE a bylo k němu vypracováno ES prohlášení o shodě. Základní otázkou je, zda je na základě ustanovení směrnice 98/37 dovozce uvedeného strojního zařízení odpovědný za důsledky vyplývající z této situace.

42 Ať už je shoda vypracována samotným výrobcem nebo za účasti oznámeného subjektu v souladu s přílohou VI směrnice 98/37, tato směrnice ukládá výrobci povinnost vyhotovit ES prohlášení o shodě a opatřit dotčené strojní zařízení označením CE.

43 Mimoto čl. 7 odst. 3 této směrnice stanoví, že pokud je strojní zařízení nesplňující požadavky opatřeno označením CE, příslušný členský stát přijme vhodná opatření „proti tomu, kdo výrobek tímto označením opatřil", tedy proti výrobci.

44 Není v souladu se strukturou uvedené směrnice, a především jejím čl. 7 odst. 3, aby se násobil počet subjektů, které mohou nést odpovědnost za shodu strojních zařízení.

45 Hlavním cílem směrnice 98/37 je totiž zjednodušit způsoby vyhotovování shody strojních zařízení za účelem zajištění, v nejvyšší možné míře, jejich volného pohybu

na vnitřním trhu. Tento cíl by byl narušen, pokud by subjekty následující po výrobci, zejména dovozci strojních zařízení z jednoho členského státu do jiného členského státu, mohli být rovněž odpovědni za jejich shodu.

46 Směrnice 98/37 tak brání použití vnitrostátních právních předpisů, podle kterých musí dovozce strojního zařízení do jednoho členského státu vyrobeného v jiném členském státu, opatřeného označením CE a ES prohlášením o shodě, dbát na to, aby uvedené strojní zařízení splňovalo základní požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví zakotvené v uvedené směrnici.

47 Nic to nemění na tom, že dovozcům strojních zařízení do jednoho členského státu vyrobených v jiném členském státu mohou být uloženy v souladu se směrnicí 98/37 určité povinnosti.

48 V tomto ohledu tato směrnice ve své příloze I bodu 1.7.4 písm. b) stanoví, že při uvádění do provozu musí být každé strojní zařízení opatřeno překladem návodu v jazyku nebo jazycích země, kde se má strojní zařízení používat, a návodem k používání v původním jazyku, vypracovanými buď výrobcem nebo osobou uvádějící strojní zařízení do dané jazykové oblasti. Rovněž podle poznámky pod čarou na straně 1 přílohy II A uvedené směrnice musí ES prohlášení o shodě být opatřeno překladem do jednoho z úředních jazyků země, v níž má být strojní zařízení používáno, přičemž tento překlad musí být vyhotoven za stejných podmínek, jaké platí pro překlad návodu k používání. Z toho vyplývá, že právní předpisy členského státu mohou v souladu se směrnicí 98/37 dovozci strojního zařízení uložit povinnost přeložit návod k použití do jazyka nebo jazyků tohoto státu, jakož i přeložit ES prohlášení o shodě do jazyka nebo jazyků uvedeného státu.

49 Mimoto, s ohledem na pozici dovozce v distribučním řetězci, je třeba považovat za slučitelné se směrnicí 98/37, aby od něj členské státy vyžadovaly ověření, zda je dotčené strojní zařízení opatřeno označením CE a jinými označeními uvedenými v příloze I bodu 1.7.3 této směrnice obsahující taková označení nezbytná pro bezpečné použití uvedeného strojního zařízení, jako je rychlost jejího otáčení.

50 Článek 2 odst. 1 směrnice 98/37 ukládá členským státům povinnost přijmout všechna nezbytná opatření, aby strojní zařízení, na něž se vztahuje tato směrnice, mohla být uváděna na trh a do provozu pouze tehdy, neohrožují-li zdraví a bezpečnost osob.

51 V kontextu této povinnosti dohledu nad trhem uložené členským státům čl. 2 odst. 2 uvedené směrnice stanoví, že tato povinnost se netýká oprávnění členských států ukládat, v souladu se Smlouvou, takové požadavky, jež pokládají za nezbytné, aby byly osoby při používání dotčených strojních zařízení chráněny.

52 Z toho vyplývá, že členské státy mohou dovozci uložit povinnosti spolupráce, co se týče dohledu nad trhem, jako je například informační povinnost. V případě takového úrazu, jako byl úraz v původním řízení, je členský stát oprávněn dovozci uložit povinnost poskytnout všechny užitečné informace pro to, aby se neopakovaly podobné úrazy, a zejména, aby spolupracoval s příslušnými orgány tohoto státu za účelem přijetí opatření, která tyto orgány mohou přijmout na základě článku 7 směrnice 98/37, jako například stažení dotčených strojních zařízení z trhu.

53 Tyto povinnosti spolupráce však neznamenají, že je samotnému dovozci uložena povinnost přezkoumat shodu strojního zařízení se základními požadavky zakotvenými ve směrnici 98/37, jelikož taková povinnost by byla v rozporu se strukturou této směrnice.

54 Tyto povinnosti musí být v každém případě definovány v souladu se Smlouvou. Musí proto zůstat v mezích stanovených články 28 a 30 ES.

55 Je třeba obzvláště připomenout, že členské státy mohou přijmout, i přes zákaz množstevních omezení dovozu stanovený v článku 28 ES, opatření odůvodněná jedním z důvodů obecného zájmu vyjmenovaných v článku 30 ES nebo jedním z kategorických požadavků stanovených judikaturou Soudního dvora, jako je ochrana zdraví, pokud jsou tato opatření způsobilá především zaručit uskutečnění cíle, který sledují, a pokud nepřekračují meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 8. května 2003, ATRAL, C-14/02, Recueil, s. I-4431, bod 64 a uváděná judikatura). Tyto meze se uplatní rovněž na povinnosti spolupráce, které mohou být členským státem uloženy dovozci strojních zařízení vyrobených v jiném členském státu.

K režimu sankcí

56 Na druhém místě je třeba přezkoumat otázku trestněprávních a občanskoprávních sankcí, které mohou vnitrostátní právní předpisy stanovit, v souladu s právem Společenství, v případě porušení povinností vyplývajících ze směrnice 98/37.

57 Je namístě uvést, že směrnice 98/37 neukládá členským státům konkrétní povinnost, pokud jde o režim sankcí. Není však z toho možné vyvodit, že vnitrostátní právní předpisy trestněprávně postihující porušení povinností uložených právními předpisy provádějícími tuto směrnici s ní nejsou slučitelné (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 12. září 1996, Gallotti a další, C-58/95, C-75/95, C-112/95, C-119/95, C-123/95, C-135/95, C-140/95, C-141/95, C-154/95 a C-157/95, Recueil, s. I-4345, bod 14 a uváděná judikatura).

58 Členské státy mají totiž povinnost v rámci prostoru jim uděleného čl. 249 třetím pododstavcem ES zvolit nejvhodnější formy a prostředky pro zajištění užitečného účinku směrnic (výše uvedený rozsudek Gallotti, bod 14).

59 Kromě toho, pokud směrnice nestanoví zvláštní sankci pro případ porušení jejích ustanovení nebo v tomto ohledu odkazuje na vnitrostátní právní a správní předpisy, článek 10 ES ukládá členským státům přijmout všechna vhodná opatření k zajištění působnosti a účinnosti práva Společenství. Při zachování diskreční pravomoci, pokud jde o výběr sankcí, musí dbát na to, aby porušení právní úpravy Společenství bylo sankcionováno za hmotněprávních a procesních podmínek obdobných podmínkám použitelným v případě porušení vnitrostátního právního předpisu podobné povahy a významu, a které v každém případě přisuzují sankci účinný, přiměřený a odrazující účinek (výše uvedený rozsudek Gallotti, bod 14).

60 Z toho vyplývá, že členský stát má právo trestněprávně sankcionovat nedodržování povinností uložených právními předpisy provádějícími směrnici 98/37, pokud se domnívá, že se jedná o nejvhodnější způsob zajištění užitečného účinku této směrnice, pokud jsou stanovené sankce obdobné těm, které se použijí na porušení vnitrostátního práva podobné povahy a významu, a pokud mají účinný, přiměřený a odrazující charakter (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Gallotti, bod 15).

61 S ohledem na všechny výše uvedené důvody je třeba na položené otázky odpovědět následujícím způsobem:

1) Ustanovení směrnice 98/37 brání použití vnitrostátních právních předpisů, podle kterých musí dovozce strojního zařízení do jednoho členského státu vyrobeného v jiném členském státu, opatřeného označením CE a vybaveného ES prohlášením o shodě, dbát na to, aby toto strojní zařízení splňovalo základní požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví stanovené v této směrnici.

2) Ustanovení uvedené směrnice nebrání použití vnitrostátních předpisů, které dovozci strojního zařízení do jednoho členského státu vyrobeného v jiném členském státu ukládají:

— zajistit, před dodáním strojního zařízení uživateli, aby bylo opatřeno označením CE a vybaveno ES prohlášením o shodě, přeloženým do jazyka nebo jazyků členského státu dovozu, jakož i návodem k použití přeloženým do jazyka nebo jazyků uvedeného státu;

— po dodání strojního zařízení uživateli poskytnout vnitrostátním kontrolním orgánům veškeré informace a potřebnou spolupráci, pokud se prokáže, že toto strojní zařízení představuje riziko pro bezpečnost nebo ochranu zdraví, za předpokladu, že takové požadavky nevedou k tomu, že je samotnému dovozci uložena povinnost ověřit shodu strojního zařízení se základními požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví zakotvenými touto směrnicí.

3) Články 10 ES a 249 třetí pododstavec ES musí být vykládány tak, že nezakazují členskému státu za účelem účinného dodržování povinností stanovených ve směrnici 98/37 použít trestněprávní sankce, pokud jsou tyto sankce obdobné těm, které se použijí na porušení vnitrostátního práva podobné povahy a významu, a pokud mají účinný, přiměřený a odrazující charakter.

K nákladům řízení

62 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

1) **Ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/37/ES ze dne 22. června 1998 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení brání použití vnitrostátních právních předpisů, podle kterých musí dovozce strojního zařízení do jednoho členského státu vyrobeného v jiném členském státu, opatřeného označením CE a vybaveného ES prohlášením o shodě, dbát na to, aby toto strojní zařízení splňovalo základní požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví stanovené v této směrnici.**

2) **Ustanovení uvedené směrnice nebrání použití vnitrostátních předpisů, které dovozci strojního zařízení do jednoho členského státu vyrobeného v jiném členském státu ukládají:**

— **zajistit, před dodáním strojního zařízení uživateli, aby bylo opatřeno označením CE a vybaveno ES prohlášením o shodě, přeloženým do jazyka nebo jazyků členského státu dovozu, jakož i návodem k použití přeloženým do jazyka nebo jazyků uvedeného státu;**

— **po dodání strojního zařízení uživateli poskytnout vnitrostátním kontrolním orgánům veškeré informace a potřebnou spolupráci, pokud se prokáže, že toto strojní zařízení představuje riziko pro bezpečnost nebo ochranu zdraví, za předpokladu, že takové požadavky nevedou k tomu, že je samotnému dovozci uložena povinnost ověřit shodu strojního zařízení se základními požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví zakotvenými touto směrnicí.**

3) **Články 10 ES a 249 třetí pododstavec ES je třeba vykládat tak, že nezakazují členskému státu za účelem účinného dodržování povinností stanovených ve směrnici 98/37 použít trestněprávní sankce, pokud jsou tyto sankce obdobné těm, které se použijí na porušení vnitrostátního práva podobné povahy a významu, a pokud mají účinný, přiměřený a odrazující charakter.**

Podpisy.